

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/143/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7715010594
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kohutová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7715010594.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kohutovej a sudcov JUDr. Karola Kučeru a JUDr. Martina Michalanského, na verejnom zasadnutí konanom dňa 30. januára 2018 v trestnej veci obžalovaného Q. Š., pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák., o odvolaní okresného prokurátora a obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 19. 10. 2017, sp. zn. 3T/168/2015 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie prokurátora a obžalovaného Mgr. Q. Š..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 3T/168/2015 zo dňa 19. 10. 2017 bol obžalovaný Mgr. Q. Š. uznaný vinným prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 26.6.2015 v čase o 08.55 hod. vošiel cez otvorenú bránu na pozemok rodinného domu č. XXX v obci G., kde fyzicky napadol poškodeného Q. Š., nar. X.X.XXXX a to tak, že do neho oboma rukami strčil, načo poškodený spadol na zem a tu ho následne svojou ľavou rukou držal okolo krku a pravou rukou zovretou v päšť ho najmenej päťkrát udrel do oblasti hlavy, čím mu takto spôsobil podľa znaleckého posudku zranenia, a to pomliaždenie tváre s povrchovou kožnou odreninou v čelovej oblasti, pomliaždenie krku s podkožným výronom a pomliaždenie ľavého kĺbu ľahkého stupňa s dobou liečenia v trvaní 3 dní a to aj napriek tomu, že bol opakovane vyzvaný majiteľkou domu poškodenou J. J., nar. XX.X.XXXX, aby odišiel z pozemku, čo však nerešpektoval a pokračoval vo fyzickom napádaní poškodeného.

Bol mu za to podľa § 194 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák., § 56 ods. 1, 2 Tr. zák. uložený peňažný trest vo výmere 500 (päťsto) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu uložil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 (jedného) roka.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodeného Q. Š., nar. X.X.XXXX, bytom Q., Q.. K. XXXX/X s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie okresný prokurátor a obžalovaný Mgr. Q. Š..

Prokurátor v podanom odvolaní do výroku o treste poukázal na tú skutočnosť, že uložený druh trestu je neprimerane mierny a na obžalovaného Mgr. Q. Š. je potrebné pôsobiť iným druhom trestu.

Druh trestu uložený súdom napadnutým rozsudkom, vzhľadom na závažnosť spáchaného skutku, povahu jeho spáchania a najmä osobu obžalovaného je nepostačujúci. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery je nutné prihliadať najmä na osobu páchatel'a, spôsob a závažnosť spáchania trestného činu.

Poukazujúc na ustanovenie § 34 Tr. zák. má za to, že takto uložený trest nesplní svoj účel. Účelom trestu je chrániť spoločnosť jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie, prvok individuálnej prevencie a jednak aj voči ďalším občanom - možný páchatel, voči ktorému sa prejavuje prvok generálnej prevencie.

Osobnosť páchatela je potrebné hodnotiť vo viacerých súvislostiach, pričom je nevyhnutné posúdiť negatívny alebo pozitívny význam osoby páchatela pre hodnotenie nebezpečnosti činu pre spoločnosť. Musí sa jednať o hlbší rozbor osobnosti páchatela.

Po zhodnotení jednotlivých dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnom súhrne sa mal odvíjať aj výrok súdu o treste. Druh trestu mal byť určený na základe hlbšieho rozboru povahy spáchaného skutku, doby, po ktorú bol skutok páchaný, ako aj spôsob, akým sa obžalovaný skutku dopustil.

S výrokom súdu o určení druhu trestu sa ale nemožno stotožniť.

Ustanovenie § 194 ods. 2 Tr. zák. hovorí o tom, že za takýto prečin možno uložiť trest odňatia slobody v trvaní jedného roka až päť rokov.

Súd pri ukladaní trestu prihliadol na okolnosti prípadu a na osobu obžalovaného a dospel k záveru, že účel trestu bude možné dosiahnuť aj peňažným trestom.

Vzhľadom na povahu, spôsob spáchaného trestného činu a najmä osobu obžalovaného je prokurátor toho názoru, že v prípade obžalovaného je potrebné uloženie podmieneného trestu odňatia slobody v prvej polovici trestnej sadzby s odkladom na primeranú skúšobnú dobu a zároveň mala byť obžalovanému uložená počas skúšobnej doby povinnosť podľa § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zák. spočívajúca v príkaze nepriblíženia sa k poškodenému Š. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydlija poškodeného Š..

Uvedené odôvodňuje najmä tým, že v prípade obžalovaného sa jedná o opakovaný útok na toho istého poškodeného.

V prvom prípade, za ktorý bol obžalovaný stíhaný, došlo ku skutku 22.11.2014, kedy obžalovaný pristúpil k poškodenému Q. Š., ktorého schytil pravou rukou v oblasti hrudníka, pritiahol ho k sebe a cez predajný pult ho začal oboma rukami udierať do oblasti tváre. V uvedenej trestnej veci bol obžalovaný stíhaný pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák..

V uvedenej veci bol vydaný trestný rozkaz sp. zn. 1T/65/2015 dňa 28. 5. 2015, právoplatný dňa 5. 9. 2015, ktorým bol uznaný za vinného v zmysle podanej obžaloby a bol mu uložený peňažný trest vo výške 250 Eur a tiež náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiacov.

Z uvedeného je zrejmé, že uloženie prvotného peňažného trestu nemalo na obžalovaného žiaden vplyv a preto nemožno očakávať, že uložením opakovaného druhu trestu bude naplnená funkcia individuálnej a generálnej prevencie. Obžalovaný sa dopustil opätovne násilného trestného činu a navyše voči totožnému poškodenému.

Na obžalovaného je nutné pôsobiť prísnejším druhom trestu, teda trestom odňatia slobody s odkladom na primeranú skúšobnú dobu, počas ktorej by bol obžalovaný sledovaný, či vedie riadny život. Musí sa jednať o taký druh trestu, ktorý umožní odstrániť príčiny, podmienky alebo príležitosti na opätovné spáchanie trestného činu, ktorého sa páchatel dopustil. Má pôsobiť na odstránenie kriminogénnych faktorov zo života páchatela.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje, aby odvolací súd zrušil rozsudok prvostupňového súdu a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie súdu prvostupňového, alebo aby vo veci rozsudkom sám rozhodol súd odvolací na základe takto zisteného skutkového stavu.

Obžalovaný v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že dňa 31. 10. 2017 podal prostredníctvom svojho obhajcu odvolanie proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku, ako aj proti konaniu, ktoré

rozsudku predchádzalo. Zároveň uviedol, že podrobné odôvodnenie tohto odvolania s uvedením všetkých chýb a nesprávnosti napadnutého rozsudku bude súdu zaslané v lehote do piatich dní od dourčenia písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku. Podáva proti rozsudku odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie Okresného súdu Michalovce je založené na nesprávnom právnom posúdení jeho konania, pretože toto nie je podľa jeho názoru, ani podľa príslušných ustanovení Trestného zákona trestným činom porušovania domovej slobody podľa § 194 Tr. zák., a ani iným trestným činom.

Dňa 11. 12. 2017 mu bol doručený rozsudok, na základe ktorého ho súd uznal vinným z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. a odsúdil ho k peňažnému trestu vo výmere 500 Eur. Pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní jedného roka. Zároveň podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodeného Q. Š. s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že na základe takto vykonaného dokazovania po vyhodnotení všetkých dôkazov dospel k záveru, že obžalovaný svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., tak po objektívnej, ako aj subjektívnej stránke, nakoľko vnikol do obydľia iného a tam neoprávnene zotrval a taký čin spáchal závažnejším konaním za použitia násilia.

Naplnenie subjektívnej stránky tohto trestného činu u obžalovaného súd videl v tom, že obžalovaný konal „minimálne vo forme nepriameho úmyslu“.

Súd ďalej uviedol, že „svoj záver opiera najmä o výpovede oboch poškodených J. J. a Q. Š., ktorí v podstate zhodne potvrdili, že vo dvore rodinného domu po tom, čo Q. Š. otvoril dvojkrídlovú bránu, tento napadol tým, že k nemu pristúpil a sotil ho oboma rukami do hrude, v dôsledku čoho tento spadol“. Ďalej súd vychádzal z toho, že obaja poškodení „zhodne potvrdili, že bol zo strany poškodenej vyzvaný k opusteniu jej dvora, resp. pozemku, na čo však nereagoval a pokračoval v útoku, teda zotrval na pozemku poškodenej. Podľa konajúceho súdu by mali byť tieto skutočnosti zrejmé aj z objektívne získaných dôkazov, a to lekárskeho správ o ošetrení poškodeného Q. Š., ako aj zo znaleckého posudku a výpovede znalca.

Pri spôsobe spáchania skutku súd napokon ustálil, že bol oprávnený vstúpiť na pozemok poškodenej, resp. do dvora jej rodinného domu v prípade, ak išlo o vyzdvihnutie ich maloletého syna, v súvislosti s čím pripustil, že aj v danom prípade išlo o oprávnený vstup na pozemok poškodenej.

Jednou zo všeobecných zásad trestného konania je zásada prezumpcie neviny (§ 2 ods. 4 Tr.por.). Zásada prezumpcie neviny je vyjadrená aj v čl. 50 ods. 2 Ústavy SR. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že dokiaľ právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu nie je vyslovená vina, nemožno na toho, proti komu sa vedie trestné stíhanie, hľadieť akoby bol vinný. Z vyššie rozoberanej zásady vyplývajú dve pravidlá, a to:

- pravidlo in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obvineného). Ak sa v priebehu konania vyskytnú pochybnosti o vine obvineného alebo obžalovaného alebo o akejkoľvek inej skutočnosti spojenej s rozhodnutím o merite veci, a ak tieto pochybnosti nie je možné rozptýliť ďalším dokazovaním, treba rozhodnúť v prospech obvineného alebo obžalovaného. Uvedené pravidlo sa týka len skutkových otázok.

- pravidlo, podľa ktorého na odsúdenie je potrebné, aby sa dokázala vina obžalovaného. Odsudzujúci rozsudok je možné vyniesť len vtedy, ak sa odstránili všetky pochybnosti o jeho vine. Ak nie je obžalovaného vina plne preukázaná, musí byť vynesenej oslobodzujúci rozsudok. V tomto zmysle platí, že nedokázaná vina má ten istý význam ako dokázaná nevina. Z uvedeného pravidla tiež vyplýva, že obžalovaný nie je povinný dokazovať žiadnu skutočnosť svedčiacu v jeho prospech a dôležitú pre rozhodnutie súdu.

Ďalším predpokladom trestnej zodpovednosti za prečin je bezpečné zistenie, či konanie nesie všetky formálne znaky prečinu, ale i toho, či ide o prečin aj v intenciách § 10 ods. 2 Tr. zák. To znamená, že či vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru

zavinenia a pohnútku páchatela, je jeho závažnosť nie nepatrná (materiálny korektív, rozsudok NS SR sp. zn. 1Tdo/51/2015).

Z napadnutého rozsudku a ani z jeho odôvodnenia však nevyplýva, žeby sa súd pri svojom rozhodovaní týmito zásadami, resp. predpokladmi trestnej zodpovednosti dôsledne riadil, aj keď v priebehu konania obhajoba na dodržiavanie týchto zásad viackrát upozorňovala.

V celom trestnom konaní, vrátane konania pred súdom nebol na preukázanie viny obžalovaného predložený žiadny jednoznačný a presvedčivý dôkaz. Vychádzalo sa len výlučne z výpovedí poškodených, pričom lekárske správy a ani znalecký posudok znalca MUDr. Juliána Tkáča nemožno pokladať za objektívne získané dôkazy vo vzťahu k preukázaniu spáchania prečinu porušovania domovej slobody.

Napokon sám prvostupňový súd nedostatok plného preukázania viny obžalovaného pripúšťa na strane 6 v štvrtom odstavci odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde uvádza, že k záveru o preukázaní viny obžalovaného „súd došiel aj napriek vzniknutým pochybnostiam o priebehu samotného skutku a jeho následkom“.

Samotné pochybnosti o priebehu skutku zostali neodstránené, a to najmä vzhľadom na rozporuplné výpovede poškodených, ktoré ako rozporuplné zostali aj po vzájomnej konfrontácii na pojednávaní dňa 19. 10. 2017. Prvostupňový súd sa s obsahom výpovede J. J. na pojednávaní dňa 19. 10. 2017 vysporiadal nedostatočne a obsah jej výpovede bez akéhokoľvek podrobného zdôvodnenia označil za „dôsledok rozchodu poškodenej a Š., ktorí sa medzičasom rozišli nie v dobrom, čo mohlo spôsobiť snahu poškodenej vypovedať inak v tomto konaní“. Z výpovede J. J. na pojednávaní dňa 19. 10. 2017 pritom jednoznačne vyplynulo to, že v čase, keď mal byť predmetný skutok spáchaný, jej nevadila samotná prítomnosť obžalovaného na jej pozemku, ale prekážal jej incident obžalovaného s Q. Š.. Najmä z dôvodu, aby tento incident nebol zaznamenaný okoloidúcimi, resp. susedmi, preto vyzývala obidvoch účastníkov tohto incidentu, aby urýchlene prestali. Poškodená tak na otázku obhajcu, ako aj na otázky súdu a prokurátora zhodne odpovedala, že po zaznamenaní incidentu medzi ním a Q. Š. kričala na oboch, aby prestali. Pri vysvetlení skutočnosti, že v prípravnom konaní, ako aj pri svojich predchádzajúcich výpovediach vyznela jej výpoveď inak, poškodená pripustila, že jej predchádzajúce výpovede mohlo ovplyvniť to, že s ním nemala ideálny vzťah. Pritom tak zrušovacie uznesenie odvolacieho súdu, ako aj napadnutý rozsudok pri svojich hodnotiacich úvahách vychádza jednoznačne z toho, že poškodenej prekážala samotná prítomnosť obžalovaného na jej pozemku, a preto ho vyzývala na jeho opustenie. Z poslednej výpovede poškodenej však jednoznačne vyplynulo to, že poškodenej prekážal len incident medzi obžalovaným a Q. Š., čo vnáša do spôsobu posudzovania tohto skutku prinajmenšom pochybnosti o tom, či vôbec došlo k spáchaniu prečinu porušovania domovej slobody.

Práve pri zvážení vyššie uvedených skutočností bol prvostupňový súd povinný aj skúmať, či za použitia ustanovenia § 10 ods. 2 Tr. zák. bola závažnosť jeho konania taká, aby vôbec mohlo ísť o prečin. Ak sa totiž zoberie do úvahy spôsob vykonania činu, ktorým by malo byť jeho zotrvanie na pozemku poškodenej po jej výzve na ukončenie incidentu, miera zavinenia, ktorá bola súdom kvalifikovaná len cez jeho nepriamy úmysel, pohnútku, ktorou určite nebolo porušovanie domovej slobody, tak sa závažnosť jeho konania javí skutočne ako nepatrná. Nepatrnosť závažnosti konania celkom jednoznačne vyplýva aj z toho, že celkový čas zotrvania na pozemku poškodenej, v ktorom je už zahrnutý aj incident medzi ním a Q. Š., vrátane akéhokoľvek zotrvania na pozemku poškodenej, netrval ani 5 minút, čo je evidentné dokonca aj z obžaloby, z ktorej je zrejmé, že obžalovaný mal vojsť cez otvorenú bránu na pozemok o 8:55 hod., pričom už o 9:00 hod. incident oznámil na políciu (vid'. str. 2 a str. 5 obžaloby). Túto skutočnosť napokon potvrdila vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 19.10.2017 aj poškodená. V tomto smere je teda otázne, či aj prípadné zotrvanie páchatela na pozemku poškodeného v trvaní čo aj niekoľko sekúnd je z hľadiska závažnosti natoľko spoločensky nebezpečné, aby mohlo byť kvalifikované ako prečin porušovania domovej slobody.

V danom prípade taktiež existujú závažné pochybnosti o správnosti právnej kvalifikácie daného skutku najmä vo vzťahu k tomu, že sa mu kladie za vinu spáchanie prečinu porušovania domovej slobody závažnejším spôsobom konania, ako to má na mysli ustanovenie § 194 ods. 2 Tr. zák. v spojení s ustanovením § 138 písm. d.) Tr. zák.. V konaní totiž nebolo jednoznačne preukázané to, v akom okamihu sa jeho oprávnené zdržiavanie na pozemku poškodenej malo pretransformovať do porušovania domovej

slobody. Ak by týmto okamihom mal byť čas, keď po skončení vzájomnej potýčky medzi ním a Q. Š. mal nerešpektovať výzvu poškodenej na opustenie pozemku a na tomto pozemku ešte zotrvať, tak by nebolo možné jeho konanie klasifikovať ako porušovanie domovej slobody závažnejším spôsobom konania, t.j. za použitia násillia, keďže žiadne násillie v tom čase nebolo zaznamenané. V tomto smere nebolo v konaní vykonané žiadne presvedčivé dokazovanie a prvostupňový súd v napadnutom rozsudku aj napriek obsahu výpovede poškodenej len konštatoval, že mal aj po výzve poškodenej pokračovať vo fyzickom útoku voči Q. Š.. Pritom z výpovede poškodenej je zrejmé, že jej výzvy boli adresované obidvom účastníkom incidentu a obsahom jej výziev bola snaha o okamžité skončenie tohto incidentu.

Súčasne je na posúdenie, či za porušovanie domovej slobody závažnejším spôsobom konania možno považovať jeho zotrvanie na pozemku poškodenej v tak krátkom časovom úseku, ako to bolo vysvetlené v predchádzajúcom texte.

Čo je však rozhodujúce, pri otázke posúdenia osobitného kvalifikačného pojmu v zmysle ustanovenia uvedeného v obžalobe § 194 v spojení s ustanovením § 138 písm. d) Tr. zák., závažnejší spôsob konania - trestný čin spáchaný násillím, tvrdí, že vykonaným dokazovaním nedošlo k naplneniu tohto osobitného kvalifikačného pojmu. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia, ktoré má za následok tzv. kvalifikovanú skutkovú podstatu spojenú s prísnejšou trestnou sadzbou je to, že násillie je použité s úmyslom páchatel'a ohroziť ten zákonom chránený záujem, na ktorý sa vzťahuje príslušná právna kvalifikácia. V tomto prípade vykonaným dokazovaním však bolo nanajvyš preukázané, že ak bolo z jeho strany použité „násillie“, tak rozhodne nie s úmyslom si takto vynútiť neoprávnené zotrvanie v obydli iného, ale bolo iba sprievodným javom súvisiacim s konfliktom medzi obžalovaným a Q. Š..

V súvislosti s výrokom napadnutého rozsudku, ktorým súd poškodeného Q. Š. odkázal s jeho nárokom na náhradu škody na civilný proces, je toho názoru, že na vyslovenie takéhoto výroku neboli v danom prípade splnené procesné podmienky.

Podľa ustanovenia § 164 písm. a) Tr. por., v rozsudku, ktorým sa rozhoduje o vine, uvedenie súd aj výrok o náhrade škody, ak bol nárok na jej náhradu riadne a včas uplatnený.

Podľa ustanovenia § 46 ods. 3. Tr. por. návrh na náhradu škody musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

Podľa ustanovenia § 288 ods. 1. Tr. por., ak podľa výsledku dokazovania nie je podklad na vyslovenie povinnosti na náhradu škody alebo ak by bolo treba na rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a predĺžilo by ho, súd odkáže poškodeného na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

Vychádzajúc zo skutočnosti, že aj výrok o odkázaní nároku na civilný proces je výrokom o náhrade škody, procesné podmienky na vyslovenie vyššie uvedeného výroku o náhrade škody by boli splnené len za predpokladu, žeby si poškodený Q. Š. svoj nárok na náhradu škody uplatnil v súlade s ustanovením § 46 ods. 3 Tr. por. Poškodený Q.Š. Š. si však svoje právo na náhradu škody riadne neuplatnil, keďže z jeho návrhu nie je zrejmé, v akej výške si ju uplatňuje. Preto o nároku na náhradu škody poškodeného Q. Š. súd v súlade s ustanovením § 164 Tr. por. nemohol rozhodovať, resp. napadnutý rozsudok z tohto dôvodu nemôže obsahovať akýkoľvek výrok týkajúci sa náhrady škody poškodeného Q. Š..

Z dôvodu, že poškodený Q. Š. si škodu riadne neuplatnil, bolo povinnosťou súdu ešte pred vynesením rozsudku v súlade s ustanovením § 256 ods. 3, ods. 4 Tr. por., s poukazom na § 46 ods. 3 Tr. por. osobitným uznesením rozhodnúť o tom, že súd nepripúšťa uplatňovanie nároku na náhradu škody na hlavnom pojednávaní poškodeným Q. Š.. Keďže tak prvostupňový súd neurobil, navrhuje, aby krajský súd uznesením na verejnom zasadnutí odvolaní rozhodol o tom, že nepripúšťa uplatňovanie nároku na náhradu škody na hlavnom pojednávaní poškodeným Q. Š. a následne zrušil výrok okresného súdu o škode.

Použitie správneho procesného postupu pri rozhodovaní o nárokoch poškodeného, v prípade že si poškodený neuplatnil svoje právo podľa ustanovenia § 46 ods. 3 Tr. por. riadne a včas, je veľmi dôležité z hľadiska ďalšieho postupu poškodeného a obžalovaného pri prípadnom vymáhaní náhrady škody v inom

konaní. Správny procesný postup pri takomto rozhodovaní v trestnom konaní má veľmi dôležité následky predovšetkým z hľadiska plynutia premlčacej lehoty, v ktorej je možné uplatniť nárok na náhradu škody v civilnom procese.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti obžalovaný, prostredníctvom svojho obhajcu navrhuje, aby odvolací súd vo veci sám rozhodol a napadnutý rozsudok zrušil vo všetkých jeho výrokoch a následne rozhodol tak, že ho oslobodzuje spod obžaloby, alebo aby odvolací súd zrušil rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu a vec vrátil na nové prejedanie a rozhodnutie súdu prvostupňového.

Obžalovaný Mgr. Q. Š. v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu prokurátora v podstate zopakoval skutočnosti už uvádzané vo jeho odvolaní a zároveň vyslovil názor, že s odvolaním prokurátora nesúhlasí. Prokurátorom navrhnutý druh trestu pokladá za neprimerane prísny. Vychádzajúc zo zásady humanity treba dodržať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú pre splnenie účelu trestu.

Teoretické východiská penológie poukazujú na potrebu zvoliť optimálnu mieru represie, keďže ani príliš mierny ani príliš prísny trest podľa nej nepôsobia výchovne, ale demoralizujúco a zároveň varujú pred tzv. exemplárnym trestaním, spočívajúcim v tom, že sa konkrétna prísnosť trestu neodôvodňuje hľadiskom individuálnej prevencie, ale potrebou odstrašiť verejnosť ustanovením prehnane prísnych trestov, kde je zintenzívnením represie potlačený moment prevencie.

Medzi skutočnosťami, na ktoré by v záujme individualizácie trestu mal súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať, patria napríklad spôsob spáchania činu a jeho následok, miera zavinenia, pohnútky, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, pomery páchatel'a, či možnosť jeho nápravy, ako aj individuálne posúdenie pohnútok a dôvodov, ktoré viedli k spáchaniu trestného činu. Tak, ako pri rozhodovaní o vine, i pri rozhodovaní o treste sa vnútorné presvedčenie súdu vytvára na základe logického úsudku, na zodpovednom a starostlivom zhodnotení každej z jednotlivých okolností prípadu individuálne i v ich vzájomných súvislostiach a v súhrne. Len dôsledné a dôkladné poznanie veci a všetkých okolností prípadu umožňuje, aby súd v zmysle zásad voľného uváženia, objektívnosti a diferencovanosti rozhodol o spravodlivej výmere konkrétneho trestu. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste. (rozsudok NS SR sp.zn. 4To/2/2013).

Krajský súd na základe takto podaných odvolaní podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne súd len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil nasledovné.

Na hlavnom pojednávaní okresného súdu boli vykonané dôkazy v rozsahu potrebnom pre objasnenie veci a spravodlivé rozhodnutie súdu. Výrok o vine obžalovaného Mgr. Q. Š. uvedený v napadnutom rozsudku je založený na presvedčivých dôkazoch, ktoré bez akýchkoľvek pochybností vylučujú inú alternatívu skutkového deja, než aký bol na základe týchto dôkazov ustálený v napadnutom rozsudku prvostupňového súdu.

V rozsudku okresného súdu konanie obžalovaného Mgr. Q. Š. podľa zistenia odvolacieho súdu je celkom spoľahlivo preukázané vo veci zákonným spôsobom vykonanými dôkazmi, a to konkrétne výpoveďami svedkyne J. J., svedka Q. Š., ale aj výpoveďou svedka MUDr. Ladislava Mruga a tiež výsluchom znalca MUDr. Juliána Tkáča, ako aj listinnými dôkazmi - lekáorskými správami o lekáorskom ošetrení a zistených zraneniach u Q. Š. a tiež aj znaleckým posudkom znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia, traumatológia, na ktoré dôkazy sa podrobne poukazuje aj v odôvodnení napadnutého rozsudku.

S prihliadnutím na tú skutočnosť, že prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, a preto odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, ale komplexne, nie je efektívne a účelné v tomto rozhodnutí znovu podrobne rozoberať dôkazy, na ktoré už vo svojom rozhodnutí poukázal okresný súd.

Na druhej strane ale vzhľadom na uplatnené námietky obžalovaným Mgr. Q. Š. v ním podanom odvolaní je potrebné dať odpoveď na jeho argumenty, ktoré sú rozhodujúce pre rozhodnutie v tejto trestnej veci.

Obžalovaný Mgr. Q. Š. v podanom odvolaní tvrdí, že na preukázanie jeho viny nebol predložený žiadny jednoznačný a presvedčivý dôkaz a vychádza sa výlučne len z výpovedí svedkyne J. J. a Q. Š., pričom vzhľadom na ich rozporuplné výpovede sú dané pochybnosti o priebehu skutku.

Krajský súd sa s uvedenou argumentáciou obžalovaného Mgr. Q. Š. nestotožňuje, pretože jeho tvrdenia nevychádzajú z výsledkov vykonaného dokazovania. Treba hneď v úvode uviesť, že v kritickom čase na mieste činu boli prítomní iba obžalovaný Mgr. Q. Š. a svedkovia J. J. a Q. Š., iné osoby sa na tomto mieste nezdržovali.

V rámci kontradiktórneho procesu boli na hlavnom pojednávaní vyššie uvedení svedkovia opakovane vypočutí. Svedkyňa J. J. bez akýchkoľvek pochybností potvrdila fyzické napadnutie Q. Š. v kritickom čase na pozemku rodinného domu č. XXX v obci G. tým spôsobom, že obžalovaný Mgr. Q. Š. sotil do Q. Š. a po tom, čo tento spadol na zem, chytil ho pod ľavú ruku za lakeť, následne mu zovrel hlavu a päsťou ho udrel dva až trikrát do oblasti hlavy - tvárovej časti. Q. Š. sa snažil údery obžalovaného Mgr. Q. Š. vykryť rukou. Svedkyňa J. J. vyzvala obžalovaného Mgr. Q. Š. na odchod z dvora rodinného domu. Obžalovaný však na jej výzvu nereagoval, neodišiel, ale pokračoval v napádaní - fyzickom útoku na Q. Š.. Obžalovaný Mgr. Q. Š. z dvora odišiel až po návrate svedkyne s Q. Š. po tom, čo sa tento bol umyť po incidente s obžalovaným Mgr. Q. Š., keďže krvácal z obočia a pery.

Výpoveď svedkyne J. J., pokiaľ ide o podstatné a rozhodujúce skutočnosti, korešponduje s výpoveďou svedka Q. Š.. Uvedený svedok zhodne opísal spôsob jeho napadnutia obžalovaným Mgr. Q. Š. v kritickom čase a taktiež potvrdil, že svedkyňa J. J. vyzvala obžalovaného Mgr. Q. Š., aby prestal v jeho fyzickom napádaní a opustil dvor rodinného domu. Obžalovaný na jej opakované výzvy však nereagoval a pokračoval v jeho fyzickom napádaní. Od ďalšieho fyzického napádania upustil až po ďalších opakovaných výzvach zo strany svedkyne J. J..

Z uvedeného je teda nesporné, že obžalovaný Mgr. Q. Š. napriek výzve svedkyne J. J. k opusteniu dvora ich rodinného domu sa vzoprel jej vôli a pokračoval vo fyzickom napádaní Q. Š., a tým vlastne neoprávnene zotrval vo dvore rodinného domu č. XXX. v G. za použitia násilia.

Pokiaľ obžalovaný v podanom odvolaní namieta, že okresný súd sa nedostatočne vysporiadal s výpoveďou svedkyne J. J. na hlavnom pojednávaní dňa 19. 10. 2017 a jej výpoveď bez akéhokoľvek podrobného zdôvodnenia označil za dôsledok rozchodu s Q. Š. nie v dobrom, čo malo spôsobiť snahu vypovedať inak, krajský súd považuje za potrebné uviesť, že rozpor vo výpovedi svedkyne J. J., ak sa porovná jej tvrdenie na hlavnom pojednávaní dňa 19. 10. 2017 a na hlavnom pojednávaní dňa 2. 6. 2016 (č.l. 148-151) sa týka len skutočnosti, koľkokrát vyzvala obžalovaného Mgr. Q. Š., aby odišiel z dvora ich rodinného domu, pretože pôvodne svedkyňa uvádzala opakované výzvy a na ostatnom hlavnom pojednávaní tvrdila, že sa tak stalo iba jedenkrát. Podstatné je v tejto súvislosti však zistenie súdu, že svedkyňa J. J. uvedený rozpor nevedela súdu presvedčivo, logicky a vierohodne vysvetliť, pričom pripustila, že so svedkom Q. Š. sa rozišli v zlom. Uvedené zistenie potom aj podľa názoru odvolacieho súdu odôvodňuje a vysvetľuje zmenu výpovede svedkyne J. J. na hlavnom pojednávaní dňa 19. 10. 2017, ktorú súd hodnotí ako tendenčnú a účelovú, ovplyvnenú negatívnou skúsenosťou spojenou s ukončením ich vzťahu so svedkom Q. Š., keďže svedkyňa neponúkla súdu iné logické a presvedčivé vysvetlenie.

V nadväznosti na uvedené je však potrebné poukázať na správne a pre posúdenie veci rozhodujúce konštatovanie prvostupňového súdu v napadnutom rozsudku, že pre vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti páchatel'a pre stíhaný prečin porušovania domovej slobody postačuje nerešpektovanie čo i len jednej výslovne učinenej výzvy oprávnenej osoby adresovanej páchatel'ovi uvedeného trestného činu k opusteniu jej obydli'a.

Krajský súd ďalej zistil, že lekárske správy o ošetrení poškodeného Q. Š., výpoveď svedka MUDr. Ladislava Mruga, znalecký posudok z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia chirurgie, traumatológie, ale aj výpoveď znalca MUDr. Juliána Tkáča, ktorý vypracoval tento znalecký posudok potvrdili u Q. Š. v kritickom čase vznik zranení uvedených vo výroku napadnutého rozsudku.

Podľa znalca mechanizmom vzniku zranení bolo pôsobenie tupého násillia na predmetné oblasti tela poškodeného Q. Š., tzn. že zistené zranenia mohli vzniknúť údermi ruky páchatel'a zovretej v päst' a vyžiadali si práceneschopnosť v trvaní 3 dní. RTG vyšetrenie ľavého lakť'a Q. Š. potvrdilo pomliaždenie ľavého lakť'a ako dôsledok obranného mechanizmu u menovaného. Pri stanovení práceneschopnosti znalec vychádzal z toho, že Q. Š. sa nedostavil na kontrolné vyšetrenie a preto predpokladal, že došlo k relatívne rýchlemu vstrebaniu krvného výronu a z uvedeného dôvodu krátil dobu jeho liečby oproti stavu, ako ju prvotne určil odborný lekár.

Uvedené dôkazy umocnili závery súdu o pravdivosti tvrdení svedkov J. J. a Q. Š. o použitom násillí, pokiaľ ide o spôsob fyzického útoku zo strany obžalovaného Mgr. Q. Š. na Q. Š., ktorý mal za následok vznik zistených zranení uvedených vo výroku napadnutého rozsudku.

Krajský súd nezistil pochybenie prvostupňového súdu ani pokiaľ ide o právne posúdenie konania obžalovaného Mgr. Q. Š..

Výsledky vykonaného dokazovania, na ktoré bolo v tomto rozhodnutí a rovnako aj v napadnutom rozsudku prvostupňového súdu poukázané, svedčia pre jednoznačný a nespochybniteľný záver, že obžalovaný Mgr. Q. Š. neoprávnené zotrval v obydllí iného, ktoré okrem iného zahŕňa aj ohradený dvor, či príhľú záhradu, pretože ako už bolo v tomto rozhodnutí uvedené, obžalovaný sa vzoprel vôli oprávnenej osoby svedkyne J. J., ktorá ho vyzvala na opustenie tohto priestoru a pokračoval v násillí proti Q. Š., ktorý sa v uvedenom priestore zdržiaval so súhlasom oprávnenej osoby a tým naplnil zákonné znaky prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s použitím § 138 písm. d) Tr. zák.

Pokiaľ obžalovaný Mgr. Q. Š. v podanom odvolaní tvrdí, že vykonaným dokazovaním bolo nanajvyš preukázané, že ak bolo ním použité násillie, tak rozhodne nie s úmyslom si vynútiť neoprávnené zotrvanie v obydllí iného, krajský súd poukazuje na už ním vyslovený právny názor v uznesení sp. zn. 8To/138/2016 zo dňa 30. 1. 2017 týkajúci sa formy zavinenia, ktoré zahŕňa celú páchatel'ovu činnosť, teda jeho konanie, ktoré bezprostredne súvisí so spáchaným prečinom.

Po preskúmaní výroku o treste krajský súd nezistil žiadny zákonný dôvod na zmenu tohto výroku. Obžalovaný Mgr. Q. Š. je v napadnutom rozsudku hodnotený na základe dostupných vykonaných dôkazov plne v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. Okresný súd v súlade so stavom veci zistil, že obžalovaný Mgr. Q. Š. bol doposiaľ jedenkrát súdne trestaný v trestnej veci Okresného súdu Michalovce sp. zn. 1T/65/2015, kde trestným rozkazom zo dňa 28.5.2015 bol uznaný vinným zo spáchania prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., za čo bol odsúdený k peňažnému trestu vo výmere 250 Eur, peňažný trest zaplatil a na tohto sa hľadá akoby súdne trestaný nebol. Z registra priestupkov súd zároveň zistil, že obžalovaný sa doposiaľ dopustil štyroch priestupkov, z toho troch na úseku porušenia pravidiel cestnej premávky a v jednom prípade priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, za čo bol postihnutý pokutou 10 Eur (dňa 5. 3. 2015 právoplatné rozhodnutie).

Prvostupňový súd pri rozhodovaní o treste vychádzal zo základných zásad pre ukládanie trestu, tak ako sú uvedené v § 34 Tr. zák. Náležite zohľadnil v uloženom treste obžalovanému Mgr. Q. Š. okolnosti prípadu, ako aj spôsob spáchania činu z hľadiska intenzity útoku - použitého násillia pri spáchaní prečinu porušovania domovej slobody, ale aj mieru zavinenia obžalovaného vo forme nepriameho úmyslu a napokon aj dĺžku trvania protiprávneho stavu v spojení so spôsobeným následkom. Prvostupňový súd prihliadol aj na osobu obžalovaného Mgr. Q. Š. a jeho doterajší spôsob života a s ním spojenú možnosť nápravy obžalovaného. Krajský súd nad rámec uvedeného poukazuje aj na dĺžku trestného stíhania v posudzovanej trestnej veci, ktoré je vedené proti obžalovanému viac ako dva roky, pričom treba uviesť, že vec nie je ani skutkovo a rovnako ani právne zložitá, a preto treba súhlasiť s konštatovaním obhajcu na verejnom zasadnutí krajského súdu, že na obžalovaného výchovne pôsobilo už aj samotné zdĺhavé trestné konanie v posudzovanej trestnej veci, ktoré on svojím postupom nezavinil.

Vzhľadom na uvedené zistenia odvolací súd má za to, že účel trestu u obžalovaného Mgr. Q. Š. bude dosiahnutý uložením peňažného trestu vo výmere 500 Eur pri súčasnom uložení náhradného trestu odňatia slobody v trvaní jedného roka pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu.

Pokiaľ ide o rozhodnutie okresného súdu v rámci adhézneho konania, treba uviesť, že námietky uplatnené obžalovaným v písomných dôvodoch podaného odvolania, nie sú dôvodné.

Krajský súd zistil, že poškodený Q. Š. riadne a včas uplatnil nárok na náhradu škody (stalo sa tak dňa 22. 10. 2015, č.l. 36 trestného spisu) výšku škody špecifikoval sumou 420 Eur podľa záverov vyplývajúcich zo znaleckého posudku znalca MUDr. Juliána Tkáča o bodovom ohodnotení jeho bolestného v rozsahu 25 bodov a nákladov za zdravotné ošetrovanie vo výške 15 Eur. Na hlavnom pojednávaní dňa 2. 6. 2016 Q. Š.I. žiadal náhradu škody vo výške 900 Eur bez bližšie uvedených dôvodov.

Z uvedeného vyplýva, že o časti uplatneného nároku poškodeným Q. Š. boli splnené zákonné podmienky na postup podľa § 287 a § 288 ods. 2 Tr. por., ktorý však prvostupňový súd neuplatnil, pričom treba uviesť, že možnosť zmeny rozhodnutia súdu prvého stupňa v neprospech obžalovaného vo výroku o náhrade škody je podmienená odvolaním poškodeného, prípadne prokurátora proti uvedenému výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktoré však podané nebolo, a preto rešpektujúc zákaz reformatio in peius - zásada zákazu zmeny k horšiemu, ktorá sa týka aj výroku o náhrade škody, nemal krajský súd možnosť zmeniť uvedený výrok.

Tieto skutočnosti odôvodňujú záver vyslovený vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.